

ETICKÁ KOMISIA VYSOKEJ ŠKOLY DANUBIUS

Sládkovičovo 2025

ŠTATÚT A ROKOVACÍ PORIADOK

ETICKEJ KOMISIE VYSOKEJ ŠKOLY DANUBIUS

Článok 1

ÚVODNÉ USTANOVENIA

(1) Etická komisia Vysokej školy Danubius (ďalej iba „komisia“) je poradným orgánom rektora VŠD (ďalej iba rektor), zriadená v súlade s **Kódexom výskumnej integrity a etiky VŠD** (ďalej iba Kódex) ako aj s Etickým kódexom študenta Vysokej školy Danubius.

(2) Komisia v súlade s Kódexom prerokúva:

- a) podnety, ktoré jej predloží rektor,
- b) ostatné podnety, ktoré dostane predseda komisie.

(3) Predsedu a členov komisie menuje rektor.

(4) Predseda komisie môže po schválení členmi komisie prizvať na prerokovanie konkrétneho podnetu ďalšie osoby ad hoc s poradným hlasom.

Článok 2

ZÁSADY REŠPEKTOVANIA ĽUDSKO-PRÁVNÝCH DOKUMENTOV

Komisia pri posudzovaní rešpektuje a uplatňuje Ústavu Slovenskej republiky, zákony Slovenskej republiky, ako aj ďalšie významné dohovory a deklarácie, najmä Norimberský kódex, Helsinskú deklaráciu, Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Chartu základných práv Európskej únie, Európsku chartu výskumných pracovníkov, Zákon č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách, Zákon č. 269/2018 Z.z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania, Zákon 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti a iné relevantné legislatívne predpisy.

Článok 3

ROKOVANIA KOMISIE

(1) Rokovania komisie zvoláva jej predseda na žiadosť rektora, alebo z vlastného rozhodnutia.

Riadne zasadnutie komisie sa uskutočňuje minimálne jedenkrát ročne. Na žiadosť rektora je predseda komisie povinný bezodkladne, najneskôr do 10 dní zvolať mimoriadne zasadnutie komisie. Mimoriadne zasadnutie komisie zvolá jej predseda aj v prípade doručenia opodstatneného podnetu na rokovanie, alebo ak o to písomne požiadá nadpolovičná väčšina členov komisie.

(2) Termíny rokovania oznamuje predseda komisie rektorovi.

(3) Rokovania komisie riadi jej predseda. V čase neprítomnosti predsedu riadi komisiu ním poverený člen komisie. Ak sa niektorý člen nemôže z vážnych dôvodov rokovania zúčastniť, je povinný sa včas písomne alebo elektronicky ospravedlniť predsedovi a podpredsedovi komisie.

(4) Členovia komisie majú povinnosť zúčastniť sa na jej rokovaniach a aktívne sa podieľať na jej činnosti.

(5) Rokovania komisie sú verejné. Ak sa na rokovaní komisie zúčastňuje rektor, má hlas poradný. Na žiadosť predsedu alebo z poverenia rektora sa konkrétneho rokovania zúčastňuje prorektor VŠD a to s hlasom poradným.

(6) Komisia je oprávnená uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov.

(7) O uznesení sa hlasuje aklamáciou. Na návrh ktoréhokoľvek člena môže komisia o danom prípade hlasovať tajne.

(8) Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas aspoň dvoj tretinovej väčšiny členov komisie.

(9) O pojednávaní sa vyhotovuje zápisnica obsahujúca uznesenie a odovzdáva sa rektorovi.

Článok 4

PÔSOBNOSŤ KOMISIE V OBLASTI VÝSKUMNEJ INTEGRITY A ETIKY VŠD

(1) Komisia posudzuje aj etickú prípustnosť vedeckých projektov spoločensko-vedného, behaviorálneho výskumu a pod. realizovaných na VŠD alebo v spolupráci s inými relevantnými inštitúciami.

(2) Komisia uskutočňuje svoju činnosť v oblasti **výskumnej integrity a etiky** len na žiadosť členov akademickej obce a zamestnancov VŠD.

(3) Neexistuje žiadna záväzná požiadavka pre členov akademickej obce a zamestnancov VŠD získať súhlas komisie, pokiaľ získanie takéhoto súhlasu nie je podmienkou tretej strany (napríklad poskytovateľa finančných prostriedkov určených na riešenie projektu alebo vydavateľa odbornej publikácie, ktorý ním podmieňuje začatie recenzného konania a pod.

(4) Hlavným poslaním komisie v oblasti výskumnej integrity a etiky je posúdenie porušenia etickej prijateľnosti výskumu. Pri posudzovaní komisia aplikuje zásady, hodnoty a princípy ochrany základných ľudských práv a slobôd, najmä tie, ktoré uznáva Slovenská republika, Európska únia, Rada Európy a Organizácia spojených národov. Ide najmä o:

a) dodržanie práva na ochranu dôstojnosti, na rešpektovanie telesnej a psychickej integrity, bezpečnosti a oprávnených záujmov účastníka výskumu, obzvlášť v prípade osôb nespôsobilých dať informovaný súhlas.

b) vylúčenie možnosti neprimeraného ovplyvňovania alebo vyvíjania nátlaku na osobu v záujme jej účasti na výskume.

(5) Za porušenie etických pravidiel výskumu sa pokladá fabrikácia, falšovanie alebo plagiátorstvo pri navrhovaní, vykonávaní alebo posudzovaní výskumu alebo pri podávaní správ o výsledkoch výskumu:

- **Fabrikácia** je vytváranie vymyslených výsledkov a ich zaznamenávanie tak, ako keby boli skutočné.
- **Falšovanie** je manipulácia s výskumným materiálom, zariadeniami alebo procesmi, alebo neopodstatnená zmena, vynechanie alebo vypustenie dát alebo výsledkov.
- **Plagiátorstvo** je použitie práce a myšlienok iných ľudí bez uvedenia riadneho odkazu na pôvodný zdroj, čím sa porušujú práva pôvodného autora alebo autorov k výsledkom ich tvorivej duševnej činnosti.

Tieto tri formy porušenia sa považujú za mimoriadne závažné, pretože skresľujú výsledok výskumu. Existujú aj ďalšie porušenia správnej výskumnej praxe, ktoré poškodzujú integritu výskumného procesu alebo výskumných pracovníkov. Okrem priameho porušovania správnej výskumnej praxe uvedenej v Kódexe, sú aj ďalšie neprijateľné praktiky zahŕňajú, ale nie sú obmedzené na:

- Manipuláciu s autorstvom alebo znevažovanie úlohy ostatných výskumných pracovníkov v publikáciách.
- Opätovné publikovanie podstatných častí z vlastných skorších publikácií vrátane prekladov bez riadneho uvedenia alebo citovania originálu (tzv. autoplágium).
- Selektívne citovanie s úmyslom podporiť vlastné zistenia alebo vyhovieť redaktorom, recenzentom či kolegom.
- Neposkytnutie výsledkov výskumu.
- Ohrozovanie nezávislosti výskumného procesu alebo oznamovania jeho výsledkov zaujatým spôsobom v prospech financovateľov/podporovateľov výskumu.
- Bezdôvodné rozširovanie bibliografie.
- Zlovoľné obvinenie výskumného pracovníka z porušenia etických alebo iných pravidiel výskumu.
- Skresľovanie výsledkov výskumu.
- Zveličovanie významu a praktického uplatnenia výsledkov výskumu.
- Zdržiavanie alebo neprimerané bránenie v práci iných výskumných pracovníkov.
- Zneužívanie služobného veku na porušovanie integrity výskumu.
- Ignorovanie údajného porušovania integrity výskumu alebo utajovanie nevhodných reakcií na porušenie etických a iných pravidiel výskumu.
- Zakladanie alebo podpora časopisov, ktoré podkopávajú kontrolu kvality výskumu (tzv. predátorské časopisy).

Najzávažnejšie formy neprijateľných praktík sa sankcionujú. Treba však vynaložiť všetko úsilie, aby sa im predchádzalo, odrádzalo sa od nich a boli ukončené, a to prostredníctvom

odbornej výchovy, dozoru a vedenia, a prostredníctvom rozvoja pozitívneho a stimulujúceho výskumného prostredia.

(6) Každé vyšetrovanie, ktoré uskutočňuje komisia sa musí opierať o nasledovné zásady.

Princíp integrity

- ✓ Vyšetrovanie sa vykonáva spravodlivo, komplexne a účelne, s najvyššou možnou mierou presnosti, objektívnosti a dôkladnosti.
- ✓ Účastníci konania oznámia akýkoľvek konflikt záujmov, ktorý môže počas vyšetrovania vzniknúť.
- ✓ Prijmú sa opatrenia, ktoré zabezpečia, aby sa v rámci vyšetrovania dospelo k záverom.
- ✓ Vyšetrovanie sa vykonáva dôverne s cieľom chrániť zúčastnené osoby.
- ✓ Inštitúcie počas vyšetrovania chránia práva oznamovateľov a zabezpečia, aby ich profesijná budúcnosť nebola ohrozená.
- ✓ Predpisy resp. Štatút etickej komisie na riešenie porušenia správnej výskumnej praxe sú verejne dostupné a prístupné, aby sa zabezpečila ich transparentnosť a jednotnosť.

Princíp spravodlivosti, transparentnosti a nespôsobenia ujmy

- ✓ Vyšetrovania sa vykonávajú riadne a spravodlivo voči všetkým stranám.
- ✓ Osobám obvineným z porušenia kódexu sa oznámia podrobnosti obvinenia a umožní sa im spravodlivé konanie, v ktorom môžu reagovať a predložiť dôkazy.
- ✓ Voči osobám, ktorým sa potvrdia obvinenia z porušenia Kódexu, sa prijímajú opatrenia úmerné závažnosti ich konania.
- ✓ Ak sú výskumní pracovníci zbavení obvinenia, prijímajú sa primerané nápravné opatrenia.

Princíp dôvernosti a nezávislosti

- ✓ Každá osoba obvinená z porušenia Kódexu sa považuje za nevinnú, pokiaľ sa nepreukáže opak. Komisia preveruje prípady porušenia Kódexu, prípady porušenia výskumnej integrity a etiky, prípady závažného porušenia výskumnej integrity a etiky, ako aj prípady pochybných vedeckých praktík.

- ✓ Komisia poverená preverením porušenia zodpovedá za zber a vyhodnotenie potrebných informácií a dôkazov a prijatie príslušného záveru preverenia, pričom musí postupovať nezávisle.
- ✓ Komisia musí postupovať v súlade so svojím štatútom a rokovacím poriadkom, inými relevantnými vnútornými predpismi VŠD a všeobecne záväznými právnymi predpismi (princíp dobrej praxe),
- ✓ Komisia chráni a zabezpečuje informácie a dôkazy, ktoré získala v procese preverenia, a to počas celého procesu preverenia pred ich neautorizovaným zverejnením, zneužitím alebo zničením (princíp dôvernosti),

Princíp proporcionality

- ✓ Ak komisia dospeje k nepochybnému a riadne odôvodnenému záveru, ktorým konštatuje preukázanie porušenia pravidiel výskumnej integrity a etiky zo strany osoby, voči ktorej existovalo dôvodné podozrenie alebo vznesené obvinenie z ich porušenia, komisia zároveň navrhne, návrh nápravných alebo sankčných opatrení úmerných závažnosti preverovaného porušenia.

Článok 5

PROCEDÚRA PRESKÚMANIA PORUŠENIA PRINCÍPOV A NORIEM VÝSKUMNEJ INTEGRITY A ETIKY

- a) Porušenie princípov a noriem výskumnej integrity a etiky sa má rýchlo objasniť a spravodlivo vyriešiť. VŠD zabezpečí, aby sa predišlo jeho predčasnej publicite (pred ukončením procesu šetrenia).
- b) Pravidlá na preverovanie porušenia rešpektujú spoločný záujem zúčastnených strán spočívajúci v ochrane svojej dobrej povesti, avšak pri zachovaní princípu transparentnosti.
- c) Procedúra preskúmania porušenia sa delí do dvoch základných fáz: predbežné zisťovanie a hlavné konanie.

Predbežné zisťovanie (prvá fáza)

- a) Úlohou predbežného zisťovania je zistenie skutkovej podstaty a posúdenie, či je obvinenie dostatočne podložené pri zachovaní rovnováhy medzi právom obvineného a toho, kto obvinenie vzniesol, s prihliadnutím na dôvernosť, ako aj na potrebu zaujať jasné stanovisko k faktom v rozumne krátkom čase.

- b) V predbežnej fáze sa rešpektuje prezumpcia neviny obvineného.
- c) Predbežné zisťovanie sa končí rozhodnutím o tom, či je obvinenie oprávnené a vyžaduje ďalšie preskúmanie alebo či je obvinenie nepodložené.
- d) Ak je obvinenie oprávnené a vyžaduje ďalšie preskúmanie, je potrebné prihliadnuť na formu a mieru zavinenia.

Hlavné konanie (druhá fáza)

- a) Úlohou hlavného konania je zistenie ďalších skutočností potrebných na konečné vyhlásenie o preverovanom porušení, najmä vypočutie svedkov, získanie a skúmanie dôkazov.
- b) Hlavné konanie je neverejné. Spravidla prebieha vo forme ústneho rokovania.
- c) Záverom hlavného konania je formálne vyhlásenie o tom, či došlo k preukázaniu porušenia ustanovení Kódexu (porušenia noriem a princípov výskumnej integrity a etiky) a o navrhovanom postihu.
- d) Hlavné konanie sa končí spracovaním písomného odporúčania pre štatutárny orgán. Písomné odporúčanie obsahuje výrok a primerané odôvodnenie.

Článok 6

ZLOŽENIE ETICKEJ KOMISIE

- (1) Komisia sa skladá z 5 členov

JUDr. PhDr. Tomáš Klokner, PhD., univ. doc. (predseda EK)

doc. JUDr. PhDr. Marian Horváth, Ph.D. (podpredseda EK)

dr. habil. JUDr. Rastislav Funta, Ph.D., LL.M.

PhDr. Zuzana Kulašiková, PhD.

PhDr. Jana Laščiaková, PhD.

- (2) Podmienkou členstva v komisii je:

- občianska bezúhonnosť,
- požadované vzdelanie a skúsenosti,
- súhlas navrhovanej osoby s menovaním za člena komisie,
- záväzok mlčanlivosti o všetkých skutočnostiach dôverného charakteru, o ktorých sa člen dozvie v súvislosti so svojím členstvom v komisii,

- záväzok oznámiť všetky okolnosti alebo skutočnosti, ktoré by mohli viesť ku vzniku alebo by priamo zakladali konflikt záujmov vo vzťahu k členstvu v komisii alebo vo vzťahu ku konkrétnemu problému prejedávanému komisiou.

(3) Funkčné obdobie člena Etickej komisie je 4 roky. Za člena Etickej komisie môže byť vymenovaný člen akademickej obce opakovane. V prípade zániku členstva v priebehu funkčného obdobia vymenuje rektor VŠD nového člena komisie do 3 mesiacov od oznámenia o zániku členstva na zostávajúce funkčné obdobie. Funkcia člena komisie je nezastupiteľná a čestná. Členmi komisie nesmú byť rektor a dekan jednotlivých fakúlt.

Článok 7

Záverečné ustanovenia

- (1) Rokovací poriadok komisie je záväzný pre všetkých zamestnancov a študentov VŠD.
- (2) Kontrolou jeho dodržiavania je poverený predseda komisie.
- (3) Tento Štatút a rokovací poriadok Etickej komisie nadobúda platnosť a účinnosť dňom zverejnenia.

Štatút a rokovací poriadok Etickej komisie bol prerokovaný Akademickým senátom VŠD.

V Sládkovičove 26.5. 2025

Doc. Ing. Ján Králik, CSc.
predseda Akademického senátu VŠD

Prof. Ing. Peter Plavčan, CSc.
rektor VŠD